

«Якими мають бути культурні простори Дніпра?»

Воркшоп в рамках дослідження культурних просторів міста «Культурне мапування Дніпра»

Листопад 2025

Зустріч з місцевими діячами культури, обговорення дослідження та спільний пошук нових рішень

Після презентації дослідження «Культурне мапування Дніпра», ми провели захід в рамках проєкту — воркшоп «Якими мають бути культурні простори Дніпра?», учасниками якого ми запросили бути місцевих та переміщених діячів культури.

Кількість учасників воркшопу — 15 осіб.
представники культурних просторів Dniprostir, Спалах, артпростору Менори, Покровського музею, музичного лейблу Dniprogorop, маркету Dniprospective, громадських низових ініціатив, працівники Дніпропетровського коледжу культури, незалежні митці, тощо.

Мета воркшопу — сформувати спільне розуміння того, якими мають бути культурні простори Дніпра, хто й як може ними користуватися, та визначити напрями їхнього розвитку, відкритості й взаємодії.

А також:

- зібрати досвід та потреби різних груп культурної екосистеми міста;
- виявити бар'єри доступу та потенціали співпраці між інституціями, ініціативами та митцями;
- створити умови для діалогу між тими, хто раніше не перетинався.

ЯКІМИ МІСТЬ БУТИ
КУЛЬТУРНІ ПРОСТОРИ
ДНІПРА?

Handwritten text on a whiteboard, partially obscured by shadows.

У рамках воркшопу ми запропонували учасникам 6 питань на вибір, які їм резонують і на які вони готові висказатись, 3 з яких в ітозі відібрали з найбільшою кількістю голосів:

— що означає «доступний» культурний простір у Дніпрі сьогодні та чого бракує у наявних культурних просторах?

— **які потреби і проблеми з'явилися у жителів міста через повномасштабну війну і як культурні простори можуть реагувати на це через їхню програму?**

— якою має бути сучасна комунікація культурних просторів, щоб бути ефективною?

— **як культурні простори можуть співпрацювати між собою?**

— як містяни можуть впливати на програми культурних інституцій?

— **як включити переміщені ініціативи та діячів у культурну екосистему міста?**

Формат заходу — відкритий діалог.

Для ефективної дискусії між учасниками ми провели воркшоп за техніками фасилітації World Cafe та Open Space, щоб допомогти учасникам швидко знайти спільну мову та залишити за ними право обирати тему обговорення.

Рамки процесу: три стола з обраними раніше питаннями, де сидять модератори з нашої команди, сесії по 12хв на одне питання, потім учасники переходили за інший стіл, таким чином кожен міг прийняти участь в обговоренні всіх трьох питань. В кінці презентація результатів та рефлексія.

KULTURA
MEDIALNA

Питання

Які потреби і проблеми з'явилися у жителів міста через повномасштабну війну і як культурні простори можуть реагувати на це через їхню програму?

Мета обговорення — знайти можливі рішення проблем, які виникли в наслідок війни, та яку роль у їх вирішенні прийматимуть культурні простори міста.

Питання

Які потреби і проблеми з'явилися у жителів міста через повномасштабну війну і як культурні простори можуть реагувати на це через їхню програму?

Проблеми/потреби:

- ідентичність
- екологія
- економічні проблеми
- освіта (якість, нема мистецьких ВНЗ, не вистачає методології навчання)
- відтік молодих містян закордон
- безпечність простору (укриття, електропостачання, тощо)

Як працювати з цим:

1. спільні проекти між українцями закордоном та в Україні
2. залучення експертів з усіх сфер мистецтва до навчання
3. забезпечення інклюзивного та безпечного простору через навчання персоналу та створення фізично безпечних умов в культурних просторах
4. проекти націлені на психологічну підтримку (прикл. арттерапевтичні)
5. проекти для військовослужбовців, ветеранів та їх сімей

Питання

Які потреби і проблеми з'явилися у жителів міста через повномасштабну війну і як культурні простори можуть реагувати на це через їхню програму?

Думки учасників

«Ми не можемо впливати глобально на безпеку в місті, але у культурних просторів, незалежних чи державних, є можливість стати островом безпеки, хоча б психологічної.»

(чоловік, 26-40 років)

«Я знаю багато талановитих людей мого віку, які поїхали закордон через нестачу платформ для самовираження, мені здається, що найважливіше, що можуть зараз робити культурні інституції — це втримати молодих митців, студентів, давати їм можливість для розвитку тут, в Україні.»

(жінка, 18-25 років)

«...Стає ще важче новим культурним просторам відкриватись, для початківців це завжди виклик, а в умовах війни непросто і тим, хто давно вже активно просуває культурне життя в Дніпрі. Брак фінансування насправді впливає дуже сильно, скільки ініціатив через це вимушено зупинили свою діяльність, безліч, це дуже засмучує. Я сподіваюсь, що налагодження комунікації між місцевим самоврядуванням, містянами та культурними діячами зможе допомогти залучити фінансування на актуальні культурні потреби ...»

(жінка, 26-40 років)

Питання

Як культурні простори можуть співпрацювати між собою?

Мета обговорення — визначити потенційні точки перетину інтересів між різними культурними просторами міста та залучити їх до співпраці

Питання

Як культурні простори можуть співпрацювати між собою?

Пропозиції учасників:

- публічний простір для показу студентських робіт
- перетин студентів з експертами у мистецькій сфері
- єдина спілка міждисциплінарних митців та діячів
- допомога просуванні проєктів один одного
- взаємодія і взаємообмін фахівцями між спільнотами
- надання приміщень новим ініціативам
- створення електронної платформи для взаємодії між інституціями
- створення нових просторів та ініціатив на базі вже існуючих
- точка перетину різних бульбашок: фестиваль, маркет на основі певної теми
- комунікація із релокованими митцями (військовослужбовцями та їх сім'ями, ВПО)

Питання

Як культурні простори можуть співпрацювати між собою?

Думки учасників

«...Мені особисто не вистачає комунікації та спільних подій з іншими незалежними просторами, під час таких колаборацій народжується щось абсолютно нове. Хочеться, щоб у нас в місті була така спільна екосистема, де всі можуть звернутись один до одного..»

(жінка, 26-40 років)

«Насправді я знаю багато таких прикладів співпраці і сам організовував події, об'єднуючи декілька різних спільнот. Напевно зараз актуальна проблема, що ми мало знаємо про нові ініціативи.»

(чоловік, 26-40 років)

«Я обожнюю фестивалі, де є можливість репрезентації для всіх митців, в незалежності від віку, досвіду та експертності. Це і є точка перетину цих різних поглядів, різних ініціатив...»

(жінка, 18-25 років)

«Проблема полягає в тому, що досвідчені діячі культури не готові давати свої простори як майданчик для розвитку молодим початківцям. Це треба змінювати, перш за все це буде вигідно всім, свіжий погляд на проведення заходів ...»

(жінка, 41-60 років)

Питання

Як включити переміщені ініціативи та діячів у культурну екосистему міста?

Мета обговорення — допомогти переміщеним культурним ініціативам органічно реалізовуватись в місті та розвиватись на рівні з місцевими

Питання

Як включити переміщені ініціативи та діячів у культурну екосистему міста?

Пропозиції учасників:

- співпраця з ГО що працюють з ВПО
- медійна підтримка переміщених ініціатив
- аналіз даних подій, регулярне анкетування, комунікація
- створення регіонального культурного осередку
- співпраця між владою та культурними інституціями
- децентралізація подій DССС у далеких від центру Дніпра районах
- створення електронного хабу, єдиної платформи культурних ініціатив
- надання таким ініціативам індивідуальний простір
- залучення додатки для комунікації такі як Дія, Монобанк тощо
- обмін досвідом між місцевими ініціативами та переміщеними
- заохочування ВПО комунікувати краще про свої події, більше реклами
- просування культурні ініціативи ВПО через державні програми, гранти

Питання

Як включити переміщені ініціативи та діячів у культурну екосистему міста?

Думки учасників

«Дніпро стає хабом всіх з усіма, включно з мобілізованими представниками креативного класу та їх сім'ями, іноземними місіями, тощо. Все це разом узяти переміщене звідкись, і воно шукає, пропонує, знаходить, втілює, хоче побачити, почути, та посприяти.»

(чоловік, 26-40 років)

«ВПО такі самі люди, чи є взагалі потреба в сегрегації? Скажімо так, наша основна місія заключається в тому, щоб допомогти їм влитись в наш контекст, а не існувати окремо, відірвано від дніпровських...»

(жінка, 18-25 років)

«На мою думку, головна проблема — що не всі ВПО комунікують про свої події, залишаючись ініціативою для своєї також внутрішньо переміщеної цільової аудиторії. Комунікація з переміщеними ініціативами починається з ініціативи самих проєктів...»

(жінка, 41-60 років)

«Варто подумати, що кожен може запропонувати та виразити бажання співпраці. Саме головне — це бути відкритим простором, так легше знаходити точки дотику. Має бути щось спільне, але локальне, тобто таке що є у переміщених і тих куди вони переміщені...»

(жінка, 26-40 років)

Висновки

Після початку повномасштабної війни культурний ландшафт Дніпра змінився. Інституції та ініціативи були вимушені трансформувати свою діяльність — з'явилися нові виклики, деякі теми й формати втратили актуальність, а деякі — почали все більше цікавити громади й професійні спільноти.

Проєкт «Культурне мапування Дніпра» дозволяє побачити, які у якому стані перебувають заклади культури міста та чи задовольняють вони потреби громади. Його результати можуть допомогти культурним просторам у розробці стратегій розвитку та трансформації, укладанні програм та формуванні фокусних тем роботи, що своєю чергою посилить культурний ландшафт міста та сприятиме більшій залученості містян до діяльності закладів культури.

найомство
де
комунікація

Супер! Хотілося
бачити також
Вам було зазна-
ти, що куди
простори все
виконують все
об'єктивне: і кадри,
і робота з ВПО та
сусідами

Не заст
Вимкити
ПРАСКУ

РЕКЛАМ ПОДІЙ В
СПАЛЬНИХ РАЙОНАХ

Частіше треба
зустрічатися
Взяти місце /сидя/ /
Таня/меса/

Отримати
задоволення
Від воркшопу
ТА ДВАЄМОДІ
З КОДЕТАМИ
ВАРТО
ПРОДОВЖУВАТИ

ДУХЕ СПОР
БАЛАСЯ ШО
ЩОДО ОБСЛУГ
ЗАКЛАДІВ В
ОБНОВУ

Важко
наблизити
теми
дискусії

Що менш згодом
такої організації,
вважаю що
Треба розвинути
такі ініціативи
регіональні
Важко бачити
що організації

Воркшоп потрібні
Формат локальних
ПРОТЕ ВАЖЛИВО
Говорити про
ЛОКАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПЛАНУ П.О. ВУЛКА

Це було корисно
з точки зору усві-
домлення де на-
шого культурного
ландшафту

Дякую,
наразі і вибух
і організація
соціалізується.
Добавте ще

ЦІКАВО,
НОВІ,
ЗНАЙОМСТВА

АЛЕ ВІД
РОЗМОВ →
ДІІ

Що менш згодом
такої організації,
вважаю що
Треба розвинути
такі ініціативи
регіональні
Важко бачити
що організації

Воркшоп

«Якими мають бути культурні простори Дніпра?»

Анонімні відгуки учасників

«Дякую за знайомство та комунікацію!»

«Супер! хочеться більше такого. Важливо зазначити що культурні простори вже виконують все обговоренне: колаби і роботи з ВПО та військовими.»

«Більше реклами подій DССС в спальних районах!»

«Хочу більше зустрічей навколо нових викликів в культурі, більше людей, більше точок зору, більше питань і більше дій.»

«Було цікаво, нові знайомства. Але від розмов - дії.»

«Отримала задоволення від воркшопу та взаємодії з колегами, варто продовжувати.»

«Частіше треба зустрічатись!»

«Дуже сподобалося ідея щодо об'єднання закладів в одному фесті.»

«Дуже сподобався такий формат вважаю, що треба робити такі зустрічі регулярними. Дякую вам що організували.»

«Приємно бачити стільки цікавих людей, яким не байдуже як виглядатиме культурний ландшафт Дніпра.»